

forskningen, og bortset fra den ikke ganske ringe Betydning, som dette i og for sig i Narets Lov kan have for deres økonomiske Stilling, som have et meget lille Budget, saa er der andre Hensyn, som man ikke kan lufte. Dine fore, og det er Hensynet til den Stemning, der er imod Tolden, og til Tidens hele Retning i Henseende til Reformer paa dette Gebet, samt Hensynet til, at en saadan Forhøielse vil skabe ondt Blod og Bevægelse i en stor Del af Samfundet; og Enhver maa dog sige sig selv, at dette er af langt større Betydning og langt vigtigere at undgaa, end det er at faa den Indtægt, som Statskassen vilde opnaa ved en Forhøielse af den nævnte Afgift. At det ærede Medlem ikke ser med gunstige Øine paa den Bestemmelse i Loven, hvorefter man skal kunne etablere Brænderier paa Landet uden særlig Bevilling, finder jeg, Sagen set fra Kjøbstædernes Standpunkt, meget naturligt, og jeg skal føie til, at jeg vil være villig til at stemme for en Bestemmelse, der tager et lempeligt Hensyn overfor Kjøbstæderne saavel paa dette som paa andre Punkter; men naar det ærede Medlem mente af dette Hensyn til Kjøbstæderne at kunne udlede saa at sige en Fordømmelsesdom over eller dog en Misbilligelse af den Tanke, der ligger til Grund for at gaa det Skridt videre paa det frie Næringsomraade, som det her er foreslaaet at gaa, saa tror jeg ikke, at dette stemmer med, hvad Tidsndvillingen og statsøkonomiske og landøkonomiske Grundsaetninger kræve. Jeg tror, at det med Rette er gjort gjældende af den høitærede Finansminister, dengang han forelagde Loven, at man i sin Tid er kommen ind i en unaturlig Gænge med Hensyn til Brænderiers Etablering. Man har anlagt dem i Byerne, istedetfor at de fornuftigvis burde have deres Plads paa Landet. Det er nu engang en af Fortidens Synder, og vor Opgave er det nu at komme bort derfra paa en saa god og lempelig Maade, som det efter Omstændighedernes Medfør kan ske. Det er i en Kreds, hvor jeg har havt Leilighed til at høre Forhandlinger om det her foreliggende Forslag, blevet udtalt, og det vistnok ikke uden Grund — jeg selv er ikke sagkyndig paa dette Gebet — at den nye Beskatning, som her er bragt i Forslag, vil være

særdeles trykkende, især for de smaa Brænderier, for hvilke det herefter vil blive langt vanskeligere at udholde Konkurrencen med de større, end Tilfældet er efter den nærværende Beskatningsmaade efter Rarrum. Jeg kan ikke modsigte det, da jeg ikke er sagkyndig i dette Forhold, men jeg tror, at det ikke vil være umuligt paa dette Gebet at foretage Lempelser i Overgangstiden, som dog ere forenelige med det hele Princip, hvorpaa Lovforslaget er bygget, og paa denne Maade gjøre Løven billigere for dem, som den vil ramme håardest. Jeg tror, at den nye Beskatningsmaade, som Lovforslaget vil indføre, kan have en gavnlig Indflydelse ikke alene med Hensyn til selve Fabrikationen af Brændevin, men i landøkonomisk Henseende, idet forskjellige Varer ville kunne anvendes til Brændevinsbrænding, som ikke hidtil, saalænge Beskatningen efter Rarrum bestod, have kunnet benyttes dertil. Der er jo, efter hvad den høitærede Finansminister oplyste, Grund til at antage, at der i Narets Lov er lidt et ikke ringe statsøkonomisk Tab ved denne Beskatningsmaade. Hvis det forholder sig, som det blev udtalt, at Brænderierne netop af Hensyn til Beskatningsmaaden have anvendt et større Kvantum Skærne end hensigtsmæssigt, saa er der i Narets Lov lidt et stort Tab. Dette i Forbindelse med, at den er til Hinder for Benyttelsen af andre Produkter til Brændingen, som kunde benyttes med Fordel, og som derfor ogsaa vilde blive dyrkede i et større Omfang her i Landet, end Tilfældet er nu, tror jeg er Hensyn, som tale for det foreliggende Forslag, og Hensyn, som jeg tror, man ikke skal støde tilside. Som Følge deraf tror jeg, at man bør tage imod dette Forslag med Tak, idet man vel at mærke, nøie undersøger, paa hvilke Punkter der kan træffes hensigtsmæssige Bestemmelser, hvorved man gjør Overgangen fra det Nærværende til det Tilkomnende saa lempeligt, som det efter Omstændighederne er muligt.

Orbitzen. Jeg har begjært Ordet, da jeg muligvis paa et senere Stadium kunde være forhindret derfra, for at imødegaa det ærede Medlem, blot med Hensyn til det Punkt,